

6. GYAKORLAT - valós függvények határértéke és folytonossága

1. Döntsük el, hogy az alábbi hozzárendeléssel megadott függvények közül melyeknek létezik jobb, illetve bal oldali határértéke azokban a pontokban, ahol nem értelmesek!

$$\begin{array}{llll}
 \text{(a) } f(x) = \frac{1}{1-x} & \text{(b) } f(x) = \frac{1}{(1-x)(1-x^2)} & \text{(c) } f(x) = \frac{1}{\ln x} & \text{(d) } f(x) = \frac{1}{\ln^2 x} \\
 \text{(e) } f(x) = \sin \frac{1}{x} & \text{(f) } f(x) = \sin \frac{1}{x^2} & \text{(g) } f(x) = x \sin \frac{1}{x} & \text{(h) } f(x) = \frac{\sin x}{x} \\
 \text{(i) } f(x) = \frac{1}{\sin x} & \text{(j) } f(x) = x e^{\frac{1}{x}} & \text{(k) } f(x) = \frac{e^x}{x} & \text{(l) } f(x) = \frac{1}{e^x - 1}
 \end{array}$$

2. Ki lehet-e terjeszteni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket \mathbb{R} -re úgy, hogy a kiterjesztéssel kapott függvények \mathbb{R} -en folytonosak legyenek?

$$\begin{array}{lll}
 \text{(a) } f(x) = \frac{x^2 - 1}{x - 1} & \text{(b) } f(x) = \frac{1}{x} & \text{(c) } f(x) = \frac{1}{x^2} \\
 \text{(d) } f(x) = x \cdot \ln|x| & \text{(e) } f(x) = e^{\frac{1}{x}} & \text{(f) } f(x) = e^{-\frac{1}{x^2}} \\
 \text{(g) } f(x) = x \cdot \sin \frac{1}{x} & \text{(h) } f(x) = \sqrt{x} \cdot \cos \frac{1}{x} & \text{(i) } f(x) = x \cdot \ln(|\cos x|)
 \end{array}$$

3. Az átviteli elv segítségével indokoljuk meg, hogy a következő hozzárendeléssel adott függvények nem folytonosak a 0 helyen!

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a) } g(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 1 & x \geq 0 \end{cases} & \text{(b) } g(x) = \begin{cases} 1 & x \neq 0 \\ 1 & x = 0 \end{cases} \\
 \text{(c) } g(x) = \begin{cases} \sin \frac{1}{x} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases} & \text{(d) } g(x) = \begin{cases} \frac{1}{x} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}
 \end{array}$$

4. Mutassunk olyan f és g függvényeket, amelyekre $\mathcal{D}(f) = \mathcal{D}(g) = \mathbb{R}$, nem folytonosak mindenütt, de

- (a) $f + g$ folytonos \mathbb{R} -en.
- (b) f^2 folytonos \mathbb{R} -en.
- (c) fg folytonos \mathbb{R} -en.
- (d) $f \circ g$ folytonos \mathbb{R} -en.

5. Az alábbi egyenletek közül melyeknek van megoldása a megadott intervallumokon?

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a) } x = e^{-x}, \quad x \in (0, 1) & \text{(b) } \ln x = -x, \quad x \in (0, 2) \\
 \text{(c) } \operatorname{arc} \operatorname{tg} x = 3e^{-x}, \quad x \in (0, 2) & \text{(d) } \operatorname{ch} x \sin x = \cos x, \quad x \in (0, \pi) \\
 \text{(e) } \operatorname{sh} \sin x = 1, \quad x \in (0, \frac{\pi}{2}) & \text{(f) } \operatorname{ch} x = 2 - x^2, \quad x \in (1, 5) \\
 \text{(g) } \ln x = (x - 2)^2, \quad x \in (0, 4) & \text{(h) } x^9 - 5x^2 + x - 3 = 0, \quad x \in \mathbb{R}
 \end{array}$$

6. Bizonyítsuk be, hogy minden páratlan fokú polinomnak van valós gyöke!

7. Ellenőrizzük a Weierstrass-maximumelv feltételeinek szükségességét az alábbiak szerint!

- (a) Mutassunk olyan $f : [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $\mathcal{D}_f = [0, 2]$ függvényt, amelynek nincsen maximuma!

- (b) Mutassunk olyan $f : (0, 2) \rightarrow \mathbb{R}, \mathcal{D}_f = (0, 2)$ folytonos függvényt, amelynek nincsen minimuma!
- (c) Mutassunk olyan $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \mathcal{D}_f = \mathbb{R}$ folytonos függvényt, amelynek nincsen maximuma!
8. Bizonyítsuk be, hogy ha az f függvény folytonos \mathbb{R} -en, továbbá a $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \infty$, akkor f -nek van minimuma!